

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 3Tos/39/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3120011468
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dušan Krč-Šebera
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3120011468.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu JUDr. Dušana Krč-Šeberu a sudcov JUDr. Romana Hargaša a JUDr. Mariána Dunčka na neverejnom zasadnutí dňa 20. mája 2021 prejednal sťažnosť prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín podanú proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín zo dňa 03. februára 2021, sp.zn.1Pp/255/2020, a takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť prokurátora z a m i e t a , pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Okresný súd Trenčín uznesením zo dňa 03. februára 2021, sp.zn.1Pp/255/2020 podľa § 415 ods. 1 v spojení s § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. rozhodol, že odsúdený K. H. sa podmienene prepúšťa z výkonu trestu odňatia slobody uloženého ho mu rozsudkom Okresného súdu Topoľčany, sp.zn.2T/5/2016 zo dňa 17.05.2016 v spojení s uznesením Okresného súdu Topoľčany sp.zn.2T/5/2016 zo dňa 02.10.2018 a v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp.zn.2Tos/101/2018 zo dňa 25.10.2018. Súčasne podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov, súčasne nariadil probačný dohľad nad odsúdeným 18 mesiacov, s odkazom na § 51 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. ustanovil obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a s odkazom na § 51 ods. 4 písm. k/ Tr. zák. ustanovil povinnosť spočívajúcu v príkaze v skúšobnej dobe sa zamestnať alebo preukázateľne sa o zamestnanie uchádzať.

Uvedené uznesenie nenadobudlo právoplatnosť, nakoľko prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín (ďalej len „prokurátor“) ihneď po jeho vyhlásení voči nemu na verejnom zasadnutí zahlásil sťažnosť.

Prokurátor v písomných dôvodoch svojej sťažnosti uviedol nasledovné:

„Z hodnotenia riaditeľa Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby v Dubnici nad Váhom zo dňa 20.11.2020 vyplýva, že stanovený program zaobchádzania je u odsúdeného zameraný na dodržiavanie interných noriem, analýzu príčin páchania trestnej činnosti, zvyšovanie morálneho a právneho vedomia, budovanie kritického postoja k spáchanej trestnej činnosti, hľadanie reálnych životných perspektív, zmysluplné využívanie voľného času, upevňovanie pracovných návykov, sledovanie a podpora pozitívnych kontaktov s vonkajším prostredím.

Program zaobchádzania odsúdený plní čiastočne v časti edukácia, kde síce k páchanej trestnej činnosti zaujíma formálne kritický postoj, má však tendencie externalizovať svoje konanie a hlbšie si neuvedomuje dôsledky svojho konania. Odsúdený bol doteraz dvakrát disciplinárne odmenený pochvalou za príkladné plnenie pracovných povinností a aktívne zapájanie sa do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti. Disciplinárne potrestaný nebol.

Riziko sociálneho zlyhania je u odsúdeného ústavom hodnotené ako stredné a resocializačná prognóza je vyhodnotená ako menej priaznivá. Rizikové faktory u odsúdeného K. H. sú hlavne opakované

páchanie trestnej činnosti, aktuálne odsúdenie za závažnejšiu trestnú činnosť, ku ktorej zaujíma čiastočne kritický postoj, užívanie viacerých návykových látok so znakmi závislosti, nízka úroveň vzdelania a absencia kvalitnejšieho výchovného prostredia v detstve.

K páchanej trestnej činnosti zaujíma čiastočne kritický postoj, čo vyplýva z jeho opakovaných vyjadrení zaznamenaných v pedagogickej dokumentácii vo forme záznamov z pohovorov.

Odsúdený K. H. podľa ústavu len čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmiennečné prepustenie.

Zástupca Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania hodnotenia u odsúdeného došlo k zmene tento dostal ďalšiu disciplinárnu odmenu.

V zmysle § 66 odsek 1 Trestného zákona alinea prvá sa pre splnenie materiálnych podmienok podmiennečného prepustenia vyžaduje, aby odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, a že možno od neho očakávať vedenie riadneho života v budúcnosti.

Podľa § 66 odsek 2 Trestného zákona pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, a v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody je nevyhnutné dôsledne prihliadať na všetky poznatky o osobe odsúdeného vyplývajúce z jeho predchádzajúceho života, a teda aj na osobnostné charakterové vlastnosti odsúdeného, vyplývajúce z poznatkov, že je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody.

Z odpisu registra trestov odsúdeného K. H. vyplýva, že doposiaľ bol dvakrát súdne trestaný. Okrem aktuálne vykonávaného trestu odňatia slobody bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 0T/78/2018 zo dňa 20.06.2018, právoplatným toho istého dňa, pre prečin krádeže podľa § 212 odsek 2 písmeno f) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmiennečný trest odňatia slobody na 2 mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Trest vykonal dňa 17.08.2018.

Odsúdený je vo výkone trestu druhýkrát, aktuálne však vykonáva trest odňatia slobody uložený mu ešte predtým, ako vykonal predošlý trest odňatia slobody.

Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/51/2016 zo dňa 17.05.2016, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.06.2016, bol K. H. odsúdený pre zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 odsek 1 písmeno b), písmeno c), písmeno d) Trestného zákona a bol mu uložený trest odňatia slobody vo výmere 3 roky a výkon trestu súd podmiennečne odložil na skúšobnú dobu s probačným dohľadom vo výmere 3 roky. Zároveň mu bolo uložené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok rodu Cannabis a stretávanie sa s osobami- spolupáchateľmi. Uznesením Okresného súdu Topoľčany sp. zn. 2T/51/2016 zo dňa 07.06.2018 bolo rozhodnuté, že sa u odsúdeného ponecháva podmiennečné odsúdenie s probačným dohľadom v platnosti a bola predĺžená skúšobná doba s probačným dohľadom na dva roky.

Aj napriek pôsobeniu na odsúdeného K. H. podmiennečným trestom a následným predĺžením skúšobnej doby, sa odsúdený neosvedčil, nakoľko spáchal trestný čin krádeže a taktiež porušil vyššie uvedené obmedzenie spočívajúce v zákaze požívania omamných a psychotropných látok.

Aj s prihliadnutím k uvedenému mám za to, že v prípade odsúdeného K. H. nemožno reálne očakávať, že by v budúcnosti viedol riadny život. Riziko recidívy u odsúdeného zvlášť umocňuje skutočnosť, že k spáchanej trestnej činnosti vyjadruje iba čiastočne kritický postoj. Páchanie trestnej činnosti nie je u odsúdeného iba ojedinelým jednorazovým vybočením zo spôsobu jeho života, ale zjavne v jeho prípade možno vypožorovať určité sklony k jej páchaniu.

V prípade podmiennečného prepustenia odsúdeného K. H. z výkonu trestu odňatia slobody by taktiež nebol naplnený jeden zo základných cieľov trestu, ktorým je ochrana spoločnosti pred kriminálnou

činnosťou. Skutočnosť, že si odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody aktívne vytvára podmienky na podmiennečné prepustenie vzhľadom na to, že sa vynútené nachádza v prostredí, v ktorom je nedobrovoľne obmedzená jeho osobná sloboda, nepredstavuje sama osebe dôvod, na základe ktorého by mal súd rozhodnúť o podmiennečnom prepustení odsúdeného. Zmysel podmiennečného prepustenia nespočíva iba v tom, že odsúdený bude za dobré správanie počas výkonu trestu odňatia slobody automaticky prepustený na slobodu po splnení formálnej podmienky stanovenej zákonom, teda po uplynutí zákonom ustanovenej doby výkonu trestu odňatia slobody, a to bez prihliadnutia k účelu trestu. Podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody má význam len vtedy, ak vzhľadom na účel trestu, ako i ďalšie okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený bude viesť na slobode riadny život a svojim správaním sa viac nedostane do kolízie so zákonom, čo však vzhľadom k osobe odsúdeného K. H. a ústavom prezumované stredné rizikové faktory jeho sociálneho zlyhania nie je možné očakávať.

Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností možno konštatovať, že u odsúdeného K. H. vykonávaný trest neplní iba resocializačnú funkciu a funkciu individuálnej a generálnej prevencie, či morálneho odsúdenia, ale predovšetkým funkciu ochrannú, kedy sa výkonom trestu u menovaného odsúdeného zabezpečuje ochrana spoločnosti. Rozhodnutie okresného súdu o jeho podmiennečnom prepustení z výkonu nepodmiennečného trestu odňatia na slobodu za súčasného uloženia skúšobnej doby s probačným dohľadom, s odkazom na § 51 odsek 3 písmeno b) Trestného zákona, spočívajúci v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok nemožno preto vyhodnotiť ako vecne správne. Z vyššie uvedených dôvodov by v prípade odsúdeného K. H. naopak mala do popredia vystúpiť represívna zložka trestu a zabezpečiť u neho ďalší výkon uloženého trestu odňatia slobody, ktorý by mal byť v tomto prípade uplatnený v celom jeho rozsahu.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam navrhujem, aby Krajský súd v Trenčíne podľa § 194 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil a zároveň podľa § 66 odsek 1, odsek 2 a § 67 odsek 1 Trestného zákona návrh odsúdeného K. H. o podmiennečné prepustenie ako nedôvodný zamietol.“

K odvolaniu prokurátora sa odsúdený písomne bližšie nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. mája 2021 podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku. Na základe svojej prieskumnej povinnosti dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná.

Krajský súd v rámci preskúmania konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, nezistil v postupe okresného súdu chyby procesného charakteru, ktoré by samé osebe opodstatňovali zrušenie napadnutého uznesenia. V konečnom dôsledku prokurátor v dôvodoch jeho sťažnosti ani nenamietal existenciu takýchto procesných väd v konaní okresného súdu.

Krajský súd zistil, že okresný súd správne procesne postupoval, keď o návrhu odsúdeného v súlade s ustanovením § 415 ods. 1 Tr. por. rozhodoval na verejnom zasadnutí. Odsúdený tu mal možnosť vyjadriť sa pred súdom k svojmu návrhu na podmiennečné prepustenie, ako aj k jeho hodnoteniu zo strany ústavu na výkon trestu odňatia slobody. Odsúdený na verejnom zasadnutí zotrval na podanej žiadosti o podmiennečné prepustenie a požiadal, aby bolo jeho žiadosti vyhovené.

V rámci preskúmania správnosti samotných výrokov napadnutého uznesenia krajský súd skúmal, či je napadnuté uznesenie v súlade so zákonom.

V súvislosti s posudzovaním splnenia podmienok na podmiennečné prepustenie každého odsúdeného krajský súd považuje za potrebné zdôrazniť, že o dĺžke trestu, a teda aj o dĺžke pôsobenia výchovného účinku tohto trestu na odsúdeného rozhoduje súd, ktorý vydal právoplatný odsudzujúci rozsudok. Na druhej strane zákonodarca dobrodením, zakotveným v ustanoveniach o podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, zakotvil možnosť podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody za splnenia zákonom stanovených podmienok. Z právnej úpravy tohto inštitútu nepochybne vyplýva, že zákonodarca prezumuje možnosť nápravy páchatelov trestných činov v rámci výkonu trestu odňatia slobody do takej miery, že i výkonom tohto trestu po dobu kratšiu, než ju stanovil súd v odsudzujúcom rozsudku, je možné pri správnom výchovnom pôsobení dosiahnuť výchovný účel

trestu, teda nápravu páchatel'a trestného činu, aby sa do budúca už nedopúšťal trestnej činnosti aj pri jeho pobyte na slobode. Zákonodarca pritom neurčil povinnosť súdu podmiennečne prepustiť každého odsúdeného, ale ponecháva na úvahu súdu posúdiť, či výchovný účel trestu odňatia slobody aj kratšieho trvania zapôsobil na toho ktorého odsúdeného v takom rozsahu, že z hľadiska zabezpečenia ochrany spoločnosti nie je potrebné, aby odsúdený vykonal celý uložený trest odňatia slobody. V tejto súvislosti považuje krajský súd tiež za potrebné zdôrazniť, že z hľadiska naplnenia výchovného účelu trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. u osoby, ktorá je vo výkone trestu odňatia slobody prvýkrát, vystupuje do popredia výchovná zložka trestu na rozdiel od osoby, ktorá je opakovane vo výkone trestu odňatia slobody, u ktorej vystupuje do popredia represívna zložka trestu.

Na základe preskúmania správnosti výrokov samotného uznesenia okresného súdu, napadnutého sťažnosťou prokurátora, krajský súd dospel k záveru, že okresný súd rozhodol správne a zákonne, keď návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody vyhovel. Krajský súd považuje za správne závery okresného súdu v odôvodnení napadnutého uznesenia, na obsah ktorého týmto v podrobnostiach poukazuje v zmysle jednoty rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa, podľa ktorých záverov u odsúdeného sú splnené všetky zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu podľa ustanovenia § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Okresný súd správne poukázal na to, že uvedené ustanovenie podmieňuje podmiennečné prepustenie odsúdeného splnením troch podmienok, a to vykonaním trestu v predpísanej dĺžke, preukázaním polepšenia plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a preukázaním dôvodnej možnosti (nie však nevyhnutnosti) očakávania, že v budúcnosti povedie riadny život, pričom sa prihliada aj na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa názoru krajského súdu, okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia správne dospel k záveru, že odsúdený splnil formálnu zákonnú podmienku, ktorou je vykonanie zákonom vyžadovanej časti trestov.

Pokiaľ ide o splnenie ďalších dvoch materiálnych podmienok pre podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, krajský súd sa v celom rozsahu stotožnil so závermi okresného súdu. Pokiaľ ide o druhú (materiálnu) podmienku krajský súd len zdôrazňuje, že z obsahu hodnotenia ústavu na odsúdeného K. H. vyplýva, že výkon trestu odňatia slobody pôsobil a pôsobí na odsúdeného pozitívne, nakoľko ako aj súd prvého stupňa konštatoval, že v podmienkach výkonu trestu odňatia slobody odsúdený preukázal svoje polepšenie, keďže bol 2-krát disciplinárne odmenený, pričom neboli u neho vo výkone trestu odňatia slobody zaznamenané žiadne negatívne poznatky.

K tretej (materiálnej) podmienke, že sa môže od odsúdeného očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy, krajský súd uvádza, že okresný súd aj túto vyhodnotil správne, hoci v prípade odsúdeného riziko sociálneho zlyhania bolo ústavom ÚVTOS Dubnica nad Váhom vyhodnotené ako stredné, no je potrebné konštatovať, že toto vyhodnotené riziko nebolo opodstatnené, nakoľko v súčasnosti odsúdený je celkovo ústavom hodnotený kladne. Vo výkone trestu je pracovne zaradený, čím si vytvoril riadne pracovné návyky a zároveň aj predpoklad po výkone trestu sa riadne zamestnať. Resocializačná prognóza sa tak javí preto v tomto smere ako priaznivá. Napokon odsúdený zaujíma k spáchanej trestnej činnosti kritický postoj, hoci podľa hodnotenia ústavu bol tento vyhodnotený ako čiastočne kritický. No aj v tomto smere sa krajský súd stotožnil s názorom súdu prvého stupňa o tom, že účelom vykonávacieho konania nie je získanie priznania odsúdeného, respektíve ustanovenie § 66 ods. 1 Tr. zák. neustanovuje ako podmienku pre podmiennečné prepustenie aj priznanie sa odsúdeného k spáchanej trestnej činnosti v podmienkach výkonu trestu. Rovnako sa krajský súd plne stotožnil so závermi súdu prvého stupňa pri hodnotení ostatných indikovaných rizík sociálneho zlyhania odsúdeného.

Z hľadiska posúdenia, či odsúdený v danom prípade plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie, krajský súd v súlade s názorom okresného súdu konštatuje, že z obsahu spisového materiálu nezistil skutočnosti, brániace vyvodiť odôvodnený záver o riadnom plnení povinností a o riadnom správaní sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené a na to, že odsúdený trest vykonáva v režime minimálneho stupňa stráženia, v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. podľa názoru krajského súdu niet dôvodu k vyvodu záveru, že toto konanie odsúdeného je len prejavom prispôsobenia sa podmienkam výkonu trestu odňatia slobody, a nie prejavom skutočného polepšenia. V súvislosti s možným očakávaním vedenia riadneho života, krajský súd poukazuje na to,

že z hodnotenia odsúdeného nevyplývajú žiadne iné poznatky o problémovom správaní sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody. Práve naopak v súčasnosti jeho správanie a vystupovanie ako aj plnenie interných predpisov a príkazov je možné hodnotiť ako pozitívne a bez negatívnych prejavov. S poukazom na vyššie uvedené ani podľa názoru krajského súdu z obsahu spisu nevyplývajú žiadne také skutočnosti, ktoré by boli kontradiktórne s rozumným záverom v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zák. o možnosti očakávať, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život.

Krajský súd zároveň dospel k záveru, že okresný súd taktiež správne určil odsúdenému skúšobnú dobu v trvaní 18 mesiacov s probačným dohľadom vrátane obmedzení spočívajúcich v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok v skúšobnej dobe a taktiež správne uložil odsúdenému povinnosť sa v skúšobnej dobe zamestnať alebo preukázateľne sa o zamestnanie uchádzať.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná. Keďže s poukazom na vyššie uvedené, krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté senátom krajského súdu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je sťažnosť prípustná.